

2.3. Bundelingsbeleid voor het geleiden van de groei

Een groeiende gemeente, die ook haar 'landelijke kernkwaliteiten' wil bewaren moet keuzes maken. De gemeente kiest ervoor om de groei niet overal plaats te laten vinden. Hiertoe kent de gemeente een drietrapsraket in het bundelingsbeleid. Om de concentratie van bebouwing in en direct rond de kernen te bevorderen en om het buitengebied te behoeden voor verdere verdichting met onnodige bebouwing is het concentratiebeleid voor woon- en bedrijfsbebouwing en voorzieningen in de onderscheiden kernen uitgangspunt. In beginsel dient de behoefte aan wonen, werken en voorzieningen dus op kernniveau geacommodeerd te worden. In het landelijke gebied wordt de bebouwing dus zoveel als mogelijk geconcentreerd in de woonkernen. Kernoverstijgende ontwikkelingen worden primair in het bundelingsgebied Barneveld – Harselaar – Voorthuizen ondergebracht, met dien verstande dat voor wat betreft Voorthuizen de maat en schaal van deze voorzieningen moeten passen bij deze kern. Op de schaal van de hele ge-

meente wordt de extra groei vooral geconcentreerd in de as Barneveld – Voorthuizen.

Waar mogelijk worden per kern mogelijkheden gezocht voor het accommoderen van lokaal gebonden werkgelegenheid. De invulling van de regionale afspraken rondom werkgelegenheid vindt plaats in het bundelingsgebied Barneveld – Harselaar – Voorthuizen, waarbij de nadruk ligt op Harselaar. Op Harselaar wordt door middel van revitalisering en zonering gezocht naar een verbetering van de structuur en een verbreding van het werkgelegenheidsaanbod.

Ten aanzien van voorzieningen geldt eveneens een bundelingsbeleid. Uitgangspunt is: concentratie van voorzieningen (onderwijs, cultuur, sport, detailhandel e.d.) waar het omwille van schaalgrootte en verzorgingsgebied kan en spreiding en ondersteuning van kleinschalige op de kernen gerichte basisvoorzieningen waar het omwille van de leefbaarheid moet.

De dagelijkse voorzieningen moeten voor alle inwoners van de gemeente Barneveld goed bereikbaar zijn. Dit betekent niet dat deze voorzieningen ook in alle

kernen evenredig vertegenwoordigd dienen te zijn. Dit is sterk afhankelijk van de schaalgrootte en het verzorgingsgebied van de betreffende voorziening.

2.4. Een (blijvend) goede bereikbaarheid

Om Barneveld ook op lange termijn bereikbaar te houden, moet nu al worden ingespeeld op een toename van de hoeveelheid verkeer. In deze structuurvisie worden de belangrijkste maatregelen voor de bereikbaarheid verwoord. Vanwege het bundelingsbeleid van de gemeente is een samenhangend pakket van infrastructurale projecten rondom de kernen Barneveld, Harselaar en Voorthuizen nodig.

2.5. Herkenbare ruimtelijke structuur

De gemeente zoekt bij nieuwe ontwikkelingen zoveel mogelijk aansluiting bij de bestaande dorps structuur van de afzonderlijke kernen. De kernen hebben een verschillende ontstaansgeschiedenis en ondergrond, wat ook bij toekomstige ontwikkelingen tot uiting moet komen. Het dorps karakter wordt via een apart spoor nader uitgewerkt. Ten aanzien van de groenstructuur zijn in het groenstructuurplan diverse aanbevelingen gedaan. Deze zijn in de structuurvisie verwerkt.

Bij het ordenen van de gewenste ruimtelijke structuur wordt een onderscheid gemaakt tussen de groeikernen Barneveld en Voorthuizen enerzijds en de kleine kernen anderzijds.

Barneveld:

In de visie zal voor Barneveld het verkeer in de toekomst meer bepalend zijn voor de hoofdstructuur. De toenemende verkeersstromen vragen om maatregelen

die het verkeer sterker dan ooit loskoppelt van de historische opbouw van de kern. In de visie worden voorstellen gedaan voor nieuwe verkeersringen en een snelfietsstructuur.

Belangrijk voor de toekomstige ontwikkeling van Barneveld is de spoorzone. De ambitie is om een forse impuls te realiseren in de stationsontwikkeling met mogelijk twee of drie nieuwe stations (Barneveld Zuid, aanpassing verbindingen Barneveld Noord en Stroe). Knooppunten in vervoer zijn van een sterke invloed op ruimtelijke ontwikkelingen.

Een belangrijk uitgangspunt is het behouden en verbinden van de groenstructuur voor lucht in de wijken en verbindingen naar buiten. Natuurlijke aanleidingen voor het maken van groene ruimtes zijn de beken. Daarnaast wil Barneveld aanhaken op de kwaliteiten van de omgeving en wordt geïnvesteerd in goede overgangen.

Barneveld blijft in de visie een compact centrum behouden. Diverse investeringen in infrastructuur, parkeren en stedenbouw en kleine wijzigingen in de functies in het centrum hebben invloed op het functioneren van het centrum als geheel en het behouden van de regionale functie.

Voorthuizen:

Voor Voorthuizen is de nieuwe rondweg zeer bepalend voor de ruimtelijke ontwikkeling. Het wijzigt de status van de historische radiale structuur. Diverse ruimtelijke ontwikkelingen zullen daar de komende jaren op aanhaken, zoals de noordelijke randzone, de entree van Voorthuizen aan de oostzijde en gemengde ontwikkelingen aan de Verbindingsweg.

De ruimtelijke visie voor Voorthuizen bestaat daarnaast grotendeels uit consolidatie of het voortzetten van vigerend beleid. Ook wordt ingegaan op de nieuwbouwwijken van de komende 10 a 15 jaar.

Kleine kernen:

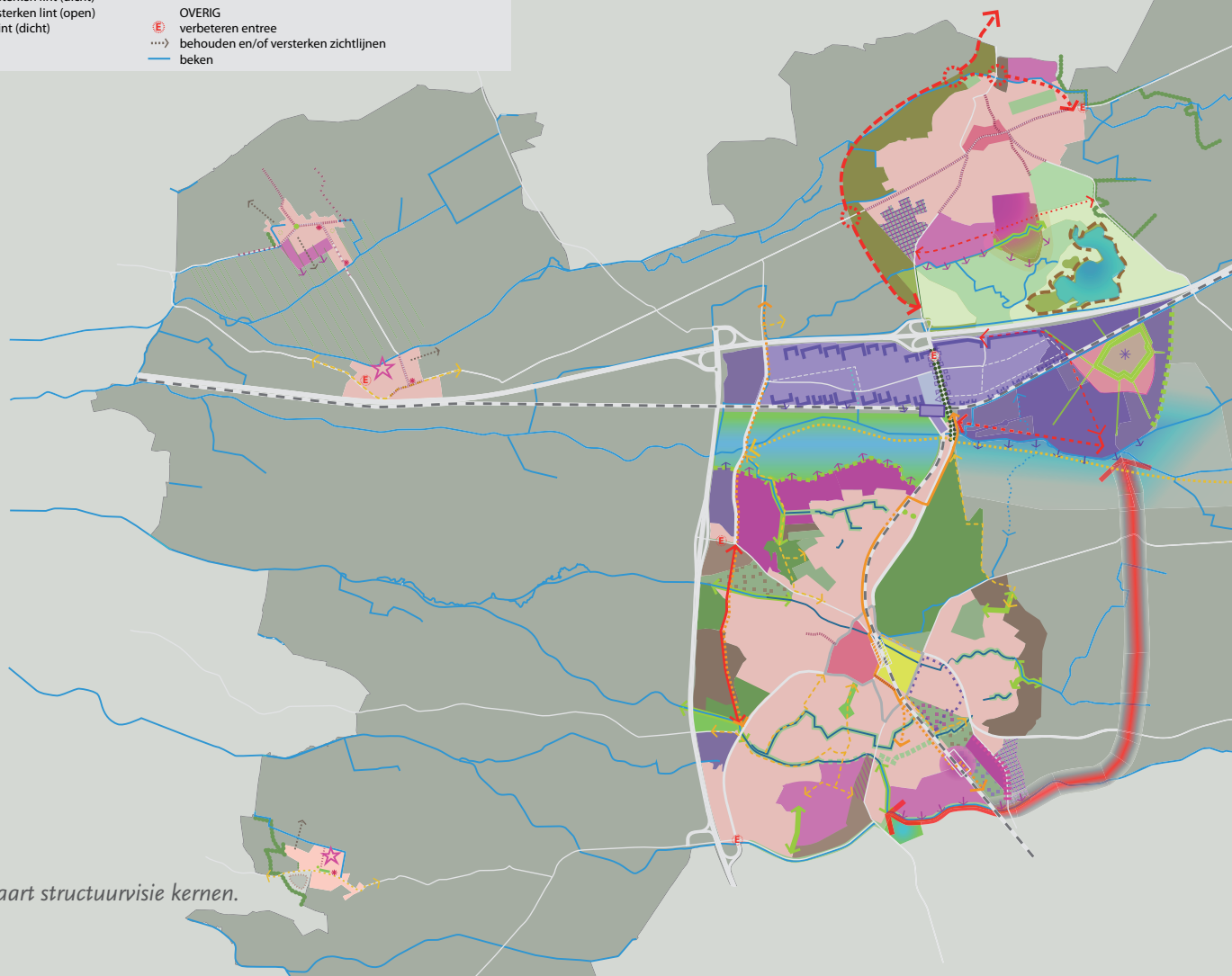
In de kleine kernen is het beleid gericht op het voortborduren en benadrukken van de specifieke kwaliteiten per kern. Deze komen tot uiting in de:

- Historische opbouw / wegen als drager;
- Typering van de bebouwing, rooilijnen en oriëntatie;
- Positionering van voorzieningen in het dorp;
- Zichtlijnen & overgangen van de kern en landschap. Speciale aandacht gaat uit naar contrasten in het landschap (open versus besloten);
- Groenstructuur (o.a. beken).

Structuurvisie gemeente Barneveld

VERKEER		BEDRIJFVIGHEID	
	mogelijk trace ringweg oost Barneveld		zoekgebied bedrijven
	mogelijk trace rondweg Voorthuizen		revitalisatie Harselaar-West (met uitstraling naar buiten)
	parkeerring Barneveld		combinaties wonen/werken of werklandschap
	wegen (bestaand, nieuw en mogelijk trace)		zoekgebied bedrijven (nader te bepalen)
	versterken station Harselaar (IC)		aanleg Columbiz park
	nieuw station: Barneveld Zuid		orientatie op buitengebied/beekzone
	herstructureren Baron van Nagellstraat		storthoop als landmark/ordenend element
	fietssnelweg	LANDSCHAP EN GROEN	
	recreatief fietspad		bestaand groengebied
	fietspaden (wijk)		scheggen met groene invulling of groene functies
VOORZIENINGEN			groene scheggen met maatsch/bedr/woon functies
	zoekgebied voorzieningen - korte termijn		groene zone
	zoekgebied voorzieningen - lange termijn		overgangsgebied stad - land (Voorthuizen west en noord)
	herstructurering Rijnvallei		ecologische zone Esvelderbeek
	compact houden centrumgebied		zachte overgang naar landelijk gebied
	zoekgebied wonen/voorzieningen		aanleggen/versterken groene verbinding
WONEN			verdichting; groene kamers met functies
	woongebied in voorbereiding		landschappelijke lijnen - bestaand/nieuw
	zoekgebied wonen (lange termijn)		rand bosgebied - bestaand/nieuw
	overgang naar groene omgeving		open te houden gebieden (bouwlanden)
	zoekgebied wonen (nader te bepalen)		bijzondere groene plek
	inbreidingslocaties		plattelandzone oude landschap
	landmark (bestaand en nieuw)		plattelandzone jonge landschap
	orientatie op buitengebied		contour intensieve recreatiezone
	behouden/versterken lint (dicht)		recreatieplas binnen recreatiezone
	behouden/versterken lint (open)	OVERIG	
	maken nieuw lint (dicht)		verbeteren entree
			behouden en/of versterken zichtlijnen
			beken

Figuur 1; visiekaart structuurvisie kernen.

3. Thematische uitwerking

In dit hoofdstuk worden de hoofdkeuzes uit hoofdstuk 2 thematisch uitgewerkt. Elke paragraaf begint met de gemaakte beleidskeuzes, welke daaronder worden toegelicht en uitgewerkt. Waar mogelijk worden relaties met andere thema's gelegd.

3.1. Demografie en wonen

Beleidsuitgangspunten:

- Barneveld bereidt zich voor op een groei van de bevolking tot 65.000 a 70.000 inwoners in 2030;
- Barneveld zet in op gemengde wijken met een gedifferentieerd woningaanbod;
- De gemeente zet duidelijke accenten op woningbouwlocaties om doelgroepen te huisvesten. Nabij voorzieningen ligt een accent op ouderen. Daarnaast blijft Barneveld zich inzetten voor lagere inkomensgroepen en worden bijzondere woonmilieus gecreëerd voor kapitaalkrachtige ouderen;
- De gemeente kiest voor een sterkere gerichtheid op inbreidingslocaties.

De gemeente Barneveld heeft een relatief jonge bevolking. Vergrijzing en verdunning spelen in Barneveld minder dan gemiddeld in Nederland. Zoals gezegd kan dit worden verklaard vanuit het relatief hoge geboorte overschot en de sterke binding van de eigen bewoners (strategische visie 2009). Er is nog geen sprake van een vestigingsoverschot vanuit de randstad, maar wel wordt uitgegaan van een zgn. poten-

tiële 'overloop' uit de Randstad. Om deze redenen sprak de strategische visie al de verwachting uit dat de bevolking van Barneveld net als de afgelopen jaren zal blijven toenemen.

Conform het 'bundelingsbeleid' uit de strategische visie kiest de gemeente voor het accommoderen van de autonome bevolkingsaanwas in de afzonderlijke woonkernen. De keuze om de verdere verstedelijking (de 'plus') te bundelen in en rondom de grotere kernen is in de strategische visie verwoord (en in hoofdstuk 2 beschreven). De gemeente wil de afstand tot voorzieningen en de aantasting van natuur en landschap zo klein mogelijk te houden. Bovendien kan zo de mobiliteit zoveel mogelijk beperkt worden. Dit biedt kansen om gerichte investeringen op bijvoorbeeld het vlak van de infrastructuur en voorzieningen te doen.

In navolging op de strategische visie is het uitgangspunt voor deze structuurvisie dat de (extra) groei bovenop de autonome bevolkingsaanwas in het bundelingsgebied (Barneveld – Harselaar – Voorthuizen) opgevangen moet worden.

De gemeente wil de komende jaren een goed evenwicht tussen inbreiding en uitbreiding. Het benutten van inbreidingslocaties biedt kansen voor efficiënt ruimtegebruik, het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en het bouwen voor doelgroepen. Daarnaast zal gebruik gemaakt moeten worden van uitbreidingslocaties. In de structuurvisie 2009 zijn hiertoe al zoek-

gebieden aangewezen. In 2009 werd nog rekening gehouden met een kleinere groei van de bevolking in de gemeente Barneveld. De grootte van de zoekgebieden was ruim voldoende om de gewenste woningbouw te kunnen plegen. De begrenzing was zo gekozen, dat het gebied ongeveer tweemaal zo groot was als de geraamde behoefte voor stedelijke ontwikkeling.

In de structuurvisie 2011-2022 is een aantal woningbouwlocaties aangewezen als 'woongebied in voorbereiding' als het bouwen of het bestemmingsplan al in voorbereiding zijn. De overige woningbouwlocaties zijn aangewezen als 'zoekgebied wonen (lange termijn)'.

Hieronder wordt op de driedeling in woningbouwlocaties ingegaan.

Aandacht voor inbreiding

Onder inbreiding wordt het volgende verstaan:

- Intensiveren; de ruimte wordt intensiever benut;
- Combineren; de ruimte wordt voor verschillende functies ingericht en gebruikt;
- Revitaliseren; het opknappen en/of opnieuw inrichten van verouderde woongebieden of bedrijventerreinen.

De gemeente zal de komende jaren blijven werken aan inbreidingslocaties. Dit is een voortzetting van het huidige beleid. Bij inbreiding gaat aandacht uit naar het realiseren van woningen voor ouderen. Een voorbeeld hiervan is het bouwen van nultredenwoningen - dit zijn woningen waarin de algemene voorzieningen en ten minste één slaapkamer zonder traplopen bereikbaar zijn - nabij voorzieningen en openbaarvervoerhaltes worden gebouwd. Behoeft aan nultredenwoningen (zie tabel 2, pag 24) varieert van 1.000 tot

ruim 1.300 tot 2020 en 1.800 tot 2.640 in 2030. Dat is een forse toename. In het middenscenario, waarmee in de Visie op wonen is gerekend, wordt uitgegaan van de realisatie van 1.100 nultreden woningen. Als dit allemaal nieuwbouw zou zijn, dan betreft het 34% van het totale aantal nieuw te bouwen woningen (deels grondgebonden).

Het bouwen op inbreidingslocaties is van belang voor een kwalitatieve ontwikkeling van de kernen. Door de groeiende bevolking kan woningbouw een motor zijn achter lastige herstructureringen. In de tweede plaats liggen meerdere inbreidingslocaties gunstig ten opzichte van voorzieningen, waarmee door woningbouw een belangrijke doelgroep kan worden bediend (ouderen). Tenslotte kan de herinvulling van inbreidingslocaties bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid van de dorpse structuur (zie paragraaf 3.6).

Woongebieden in voorbereiding

Een deel van de in 2009 aangewezen zoekzones is anno 2011 reeds in voorbereiding. Deze zijn aangeduid op de plankaart. Het betreft de volgende locaties:

- De Burgt, Veller I en II (Barneveld);
- Kromme Akker en Blankensgoed I (Voorthuizen);
- Puurveen en locatie Oost (Kootwijkerbroek);
- Zuidrand (Garderen);
- Stroe IV (Stroe);
- Uitbreidingslocaties Terschuur en Zwarteboek.

Daarnaast zijn er beperkte kleinschalige bouw mogelijkheden in de overige kernen.

Zoekzones Wonen (lange termijn)

Als gevolg van genoemde groeiambitie wordt anno 2011 uitgegaan van een grotere behoefte aan uitbreidingslocaties dan in 2009 werd voorzien. De extra woningbouwbehoefte betreft volgens de strategische

visie minimaal 6.900 nieuwe woningen tot 2030. De strategische visie gaat ervan uit dat dit een ruimtebehoefte geeft voor woningbouw van 320 hectare tot 2030. De gezamenlijke zoekzones voor woningbouw zoals opgenomen in de structuurvisie 2009 beslaan een oppervlakte van circa 355 hectare. Aandachtspunt daarbij is wel dat in deze cijfers (nog) niet is uitgegaan van een verdergaande gezinsverdunning.

Aangezien deze structuurvisie een horizon kent tot en met 2022 zijn de zoekzones rondom Voorthuizen en Barneveld voorlopig voldoende om de genoemde extra groei op te kunnen vangen. De zoekzones buiten het bundelingsgebied kunnen volstaan met de oorspronkelijke behoefte. In deze structuurvisie wordt, buiten het faciliteren van de autonome bevolkingsaanwas, geen extra groei voorzien in de kleine kernen buiten het bundelingsgebied.

De groeiverwachting kan tot gevolg hebben dat al na 2015 één of meerdere zoekzones tot ontwikkeling moeten worden gebracht (Meerjaren woningbouwprogramma 2011-2022). De volgende zoekzones staan op de plankaart opgenomen:

- Barneveld Noord, Veller Oost (Barneveld);
- Voorthuizen Zuid fase II (Voorthuizen).

Type woningen

De bevolking zal volgens de prognoses de komende 20 jaar nog groeien, maar wel van samenstelling veranderen. In figuur 2 is te zien dat een deel van de bevolking in absolute aantallen gelijk zal blijven, maar ook dat vooral de groep ouderen (65+) fors zal toenemen, met ongeveer een derde (34%) van de totale bevolking tot 2030. In de periode van 1995 en 2030 gaat het om een toename van bijna 60% van deze bevolkingsgroep. Daarom vormt de locatiekeuze voor huisvesting voor ouderen een belangrijke prioriteit voor de komende jaren. Door nu goede locaties te kiezen, waar een accent op ouderen ligt, kan de gemeente de komende decennia de vergrijzing opvangen. Voor ouderen moet er de komende jaren ruimte worden gevonden voor:

- Nultredenwoningen nabij voorzieningen. Hiertoe wordt vooral gezocht naar inbreidingslocaties in de buurt van het centrum. Daarnaast worden

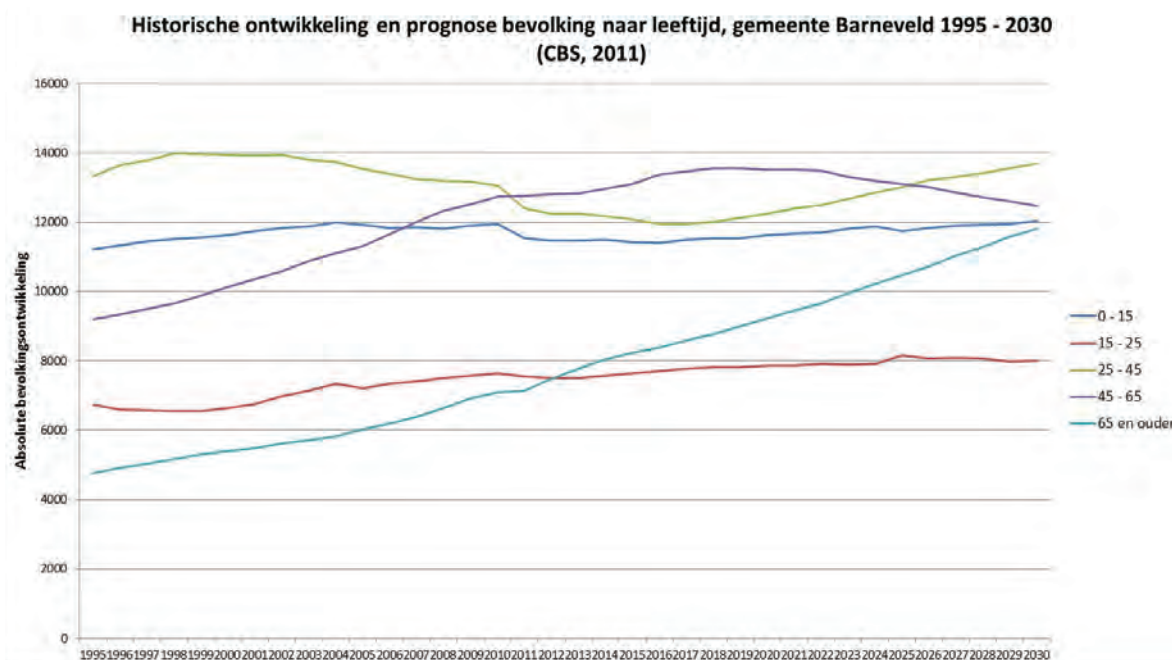

clusters gepland nabij nieuwe voorzieningen in de uitbreidingswijken (zie paragraaf 3.3. voor visie op voorzieningen op wijkniveau);

- ‘Verzorgd wonen’. Dit zijn clusters ouderenwoningen in een straal van 200 tot 300 meter van zorginstellingen;
- Luxeuzere woningen voor kapitaalkrachtige senioren. Dit leidt tot een meer gedifferentieerd woningaanbod, hetgeen de doorstroming en nieuwvestiging van ouderen kan bevorderen. Het kan gaan om verschillende typen woningen:
 - Ruimere levensloopbestendige woningen in een groene omgeving. De locatie Barneveld Noord is hiervoor zeer geschikt;
 - Ruimere en luxeuzere appartementen op gunstige locaties. Met name locaties in de na-

bijheid van voorzieningen, maar ook groen en met diverse wandelmogelijkheden, zijn hiervoor geschikt.

In de Visie op wonen heeft de gemeente een kader gesteld aan de woningbouwontwikkelingen voor de komende jaren. De visie op wonen is uitgewerkt in het meerjaren woningbouwprogramma 2011-2022 (vastgesteld door de Raad op 28-6-2011). In de Visie op wonen zelf zijn doelgroepen benoemd en zijn de behoeften van deze doelgroepen kwantitatief benoemd. Deze behoeften zijn benoemd naar categorieën, die het midden houden tussen marktsegmenten en doelgroepen.

Figuur 2; Historische ontwikkeling en prognose bevolking naar leeftijd (1995 - 2030).

Op planniveau streeft de gemeente zoveel mogelijk naar een gedifferentieerd palet aan soorten woningen. Onderscheidende criteria zijn prijsklasse², woningtypologie, eigendomsvorm, particulier initiatief of projectmatig ontwikkelen en woninggrootte. Doelgroepen waarvoor de gemeente voldoende woningbouw wil

garanderen zijn lagere inkomensgroepen, starters en senioren. Daarnaast is het belangrijk om in duurdere segmenten te bouwen om doorstroming te faciliteren. Tenslotte wil de gemeente inzetten op concurrerende woningbouw voor kapitaalkrachtige ouderen.

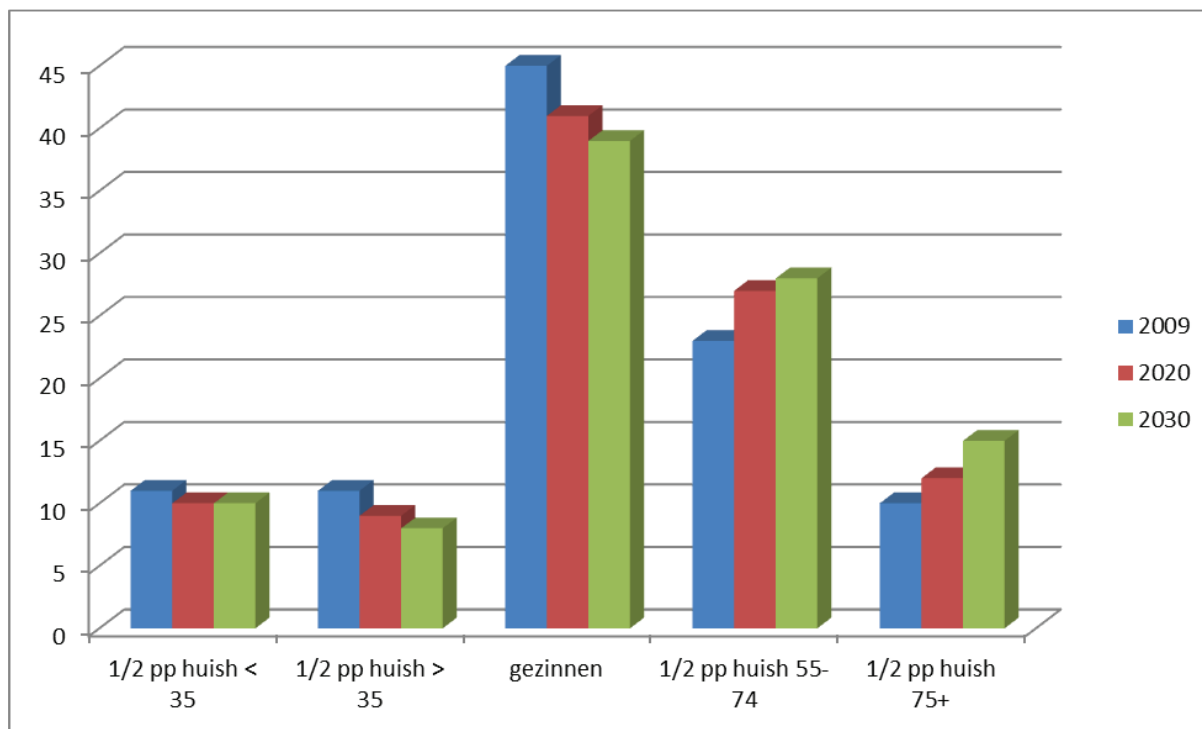
Type Locatie	Accent
Inbreidingslocaties (nabij voorzieningen)	- Ouderen (nultredenwoningen, deels kapitaalkrachtige ouderen) - Verzorg wonen (nabij zorginstellingen)
Inbreidingslocaties (overig)	- Gemengd, aansluitend aan ruimtelijke kwaliteit
Grotere uitbreidingslocaties (Barneveld Zuid, Voorthuizen Zuid)	- Gemengd, gericht op gezinnen, doorstroming, maar ook zoekgebieden met clusters voor ouderen
Barneveld Noord	- Gemengd, maar met accent op bijzonder woonmilieu (nabij natuur en bosgebieden), o.a. gericht op doorstroming en kapitaalkrachtige ouderen
Dorpen	- Gemengd, gericht op eigen bevolkingsaanwas. Dorogaans accent op ouderen en starters

Tabel 1; accenten per type woningbouwlocatie.

Segment	Doelgroep	Aantal	Toelichting
Sociale huur	Lage inkomensgroepen tot 33.000 bruto jaarinkomen	900	500 als uitbreiding en 400 als compensatie voor verkoop (300) en sloop (100)
Woningbouw tot 200.000	Starters en gemiddeld lage middeninkomens 33.000 - 45.000 bruto jaarinkomen	300	Twee deelsegmenten (tot € 170.000 en tot € 200.000)
Nultredenwoningen	Huishoudens vanaf 55 jaar	Min. 1.100	Zoveel mogelijk binnen 500 meter van voorzieningen voor dagelijkse behoeften
Verzorgd wonen	Huishoudens met zwaardere functiebeperkingen	Min. 200	Binnen 200-300 meter van voorzieningen voor dagelijkse behoeften en zorginstel.
Particulier (collectief opdrachtgeverschap)		500 - 700	

Tabel 2; aantal te bouwen woningen per segment (visie op wonen, 2010).

² In prijsklasse is de volgende verdeling gemaakt: 35% sociale woningbouw, 20% middeldure woningen en 45% dure woningbouw (boven 250.000,-).

Figuur 3; leeftijdsopbouw bevolking gemeente Barneveld.

3.2. Economie

Beleidsuitgangspunten:

- De regionale opgave voor de opvang van bedrijven wordt grotendeels opgevangen op bedrijventerrein Harselaar;
- Uitbreiding van bedrijventerreinen gaat in Barneveld gelijk op met het verbeteren van bestaande terreinen. De vestiging van nieuwe bedrijven wordt gebruikt om de bedrijventerreinen sterker dan nu te profileren;
- De gemeente faciliteert kleinschalige bedrijventerreinen in de kleine kernen voor plaatselijke bedrijvigheid en waar het landschappelijk verantwoord is.

In het Streekplan 2005 heeft Barneveld een regionale opgave voor bedrijvigheid gekregen. In dit streekplan is voorzien in ruim 120 hectare bruto bedrijventerrein. Op 29 juni 2010 heeft de provincie Gelderland de structuurvisie Bedrijventerreinen en werklocaties vastgesteld. Hierin is het bedrijventerreinprogramma verder uitgewerkt. De uitbreiding van bedrijventerreinen is hierin bevestigd, maar tegelijk zijn regionale samenwerking (en afstemming) en de optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen als uitgangspunten opgenomen.